

INDUSTRIEEL ERFGOED IN VLAANDEREN

driemaandelijks tijdschrift afgiftekantoor 8620 Bissegem
december 1989 - nummer 16

TWEEDE DENKDAG HET BEHOUD IN SITU VAN TECHNISCHE INSTALLATIES

Zwevegem, Energiemuseum Intercom, 24 maart 1990

Meer info: zie pagina 23

U komt toch ook?

VLAAMSE VERENIGING VOOR INDUSTRIELE ARCHEOLOGIE vzw

Postbus 30 9000 Gent 12

v.u. A. Linters, Bissegemplaats 6, 8620 Bissegem

EDITORIAAL

1990 wordt een uitdaging.

Op een ogenblik dat duidelijk de mot zit in het beleid dat zich bezig houdt met het behoud van ons cultureel erfgoed, tracht de industriële archeologie in Vlaanderen te profileren. Dat is géén gemakkelijke zaak. Subsidies ontbreken op alle niveaus. Tot op het ogenblik dat wij deze regels schreven, werden in 1989 in Vlaanderen slechts een handvol gebouwen wettelijk beschermd (géén industriële gebouwen), en van verschillende de bescherming opgeheven. Het behoud van het mijnpatrimonium zit in de paperasserij, terwijl met vandalistisch genoegen alles wat nog voor behoud in aanmerking kan komen vernietigd wordt. Het behoud van het Koninklijk Stapelhuis in Antwerpen valt tussen de mazen van door overheid gesteunde grondspeculatie. In Gent zullen belangrijke textielbedrijven tegen de grond gaan en unieke beluiken worden kapot-gerenoveerd...

Klagen helpt niet.

Vanuit de VVIA worden dagelijks op ruime schaal ideeën gelanceerd. Lokale groepen en initiatiefnemers kunnen terugvallen op onze know how en begeleiding. Vóór en achter de schermen overlegt de VVIA om de mogelijkheden voor plaatselijke en themagebonden initiatieven te vergroten. 'Management bij walking around': tijdens de voorbije maanden waren wij betrokken bij initiatieven in het Kortrijkse, Baasrode, Brugge, Brussel, Massemen, e.a. Wij hadden gesprekken met verschillende kabinetsmedewerkers, met gemeentebesturen (o.m. Kortrijk, Harelbeke, ...) en met andere verenigingen.

Intussen komt ook de geplande **CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED VLAANDEREN** van de grond. In de onmiddellijke toekomst staat de inventarisatie-actie 'MAAK UW INDUSTRIEEL VERLEDEN BEKEND!' op de voorgrond. Voor 1990 wordt gewerkt aan twee tentoonstellingen, aan een affiche- en foldercampagne, e.a. De volledige campagne wordt op 1 maart gelanceerd met de publikatie van een brochure, waarin vooraanstaanden uit het Vlaamse sociale, kulturele, economische en politieke leven hun mening geven over het belang van de studie en valorisatie van het industrieel erfgoed. Verschillende gemeenschapsministers, politici allerhande, enkele gouverneurs, voorzitters van belangrijke organisaties, ... zegden hun steun toe.

U DOET TOCH OOK MEE ?

LIDGELD 1990

ZOALS U WEEET WORDT DE WERKING VAN DE VVIA GEDRAGEN DOOR DE LIDMAATSCHAPSBIJDRAGEN.

Wanneer U de werking en de uitstraling van de vereniging beschouwt, dan is het meer dan duidelijk dat het bescheiden bedrag dat U aan deze werking bijdraagt bijzonder efficiënt aangewend wordt.

+ Dit nummer wordt nog gezonden aan :

- al degenen die in 1989 lid waren, maar hun bijdrage nog niet betaalden voor 1990 (te herkennen op het label aan de '89' die het lidnummer voorafgaat);
- aan degenen die in het verleden ooit lid waren van de VVIA (1986-1988), maar hun lidmaatschap niet hernieuwden (te herkennen aan de vermelding 'ex-lid' op het label)
- aan een aantal personen die toezending van een proefnummer vroegen of waarvan iemand ons de belangstelling signaleerde (te herkennen aan de vermelding 'proefnummer' op het label)

Een volgend nummer van deze nieuwsbrief WORDT ENKEL GEZONDEN AAN DEGENEN DIE IN REGEL ZIJN MET HUN LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 1990)

1990 wordt een bijzonder jaar, waarin ook de kosten sterk zullen stijgen. Een aantal gegevens van activiteiten vindt U in dit nummer reeds vermeld.

Toch blijft het lidgeld in 1990 ongewijzigd behouden op

- min. 400 frank voor steunende leden
- min. 300 frank voor werklozen en studenten
- min. 1000 frank voor bedrijven en openbare diensten
- min. 2000 frank a's beschermend lidgeld

Vandaar dat wij tot iedereen het verzoek richten om zo spoedig mogelijk zijn lidmaatschapsbijdrage te storten op één van onze bankrekeningen, nl.

KB 463-2142801-48

GKB 068-0694290-88

ASLK 001-0691134-85

vanuit het buitenland enkel via giro- of postrekening op onze postrekening 000-1160471-60

SPONSORING CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED VLAANDEREN

Inzake financiering wordt vooral getracht om via sponsoring te werken, zowel financiële sponsoring, maar ook sponsoring van materialen en diensten.

Konkreet wordt gezocht naar firma's of instellingen die bereid zijn tussen te komen in

- de kosten van de busreizen van de buitenlandse groepen die in Vlaanderen officieel ontvangen worden;
- de maaltijdkosten van deze groepen ;
- de publicatie van diverse brochures, affiches en folders;

Voor de realisatie van de tentoonstellingen wordt bv. gezocht naar

- een firma die bereid is de kunststof-panelen te leveren die als dragers van de tentconstelling moeten dienen;
- een bedrijf dat wil instaan voor de realisatie van de (kleuren)-foto's en reproducties;

Er wordt gezocht naar sponsors die willen instaan voor de organisatie van één van de denkdagen of seminars.

Tevens wordt gezocht naar bedrijven of instellingen die willen bijdragen in de uitbouw van de diverse sekretariaats-activiteiten, de verdere ontwikkeling van het gegevensbestand van de inventarisatie van het industrieel erfgoed en de uitbouw van het centraal informatie- en dokumentatiecentrum voor Vlaanderen.

Daarnaast zijn er tal van andere kleine acties en initiatieven mogelijk.

Giften voor de de 'Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen' kunnen overgemaakt worden op het rekeningnummer

000-0000004-04

**van de Koning Boudewijnstichting
met vermelding 'Campagne Industrieel Erfgoed'**

Wij danken de Koning Boudewijnstichting voor de medewerking aan deze Campagne.

De Stichting wenst de toekomstige sponsors er attent op te maken dat bijdragen van 1000 frank of meer fiscaal aftrekbaar zijn binnen de bepalingen van art.71 par. 1 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen. Zij levert de hiertoe bestemde fiscale attesten af.

De inschrijvingslijst van de sponsors zal gepubliceerd worden in de nieuwsbrief 'Industrieel Erfgoed in Vlaanderen' en in het verslagboek dat na afloop van de Campagne, ter gelegenheid van Flanders' Technology 1991 zal gepubliceerd worden

CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED : LOKALE INITIATIEVEN

Tijdens het najaar ontvingen alle gemeentebesturen, historische en heemkundige kringen, toeristische diensten en ww's en alle musea een dokument over de geplande Campagne Industrieel Erfode Vlaanderen, en vroegen wij hen ons te melden indien zij één of ander initiatief wilden nemen. Wij kregen positieve reacties uit volgende gemeenten :

PROVINCIE ANTWERPEN -----

Antwerpen, Antwerpen-Deurne, Boom, Bornem-Hingene, Hoogstraten, Hove, Lier, Mechelen, Mol, Mortsel, Niel, Rumst, Zandhoven

PROVINCIE BRABANT -----

Beersel-Alseberg, Grimbergen, Halle, Landen, Londerzeel, Vilvoorde, Zoutleeuw

PROVINCIE LIMBURG -----

Alken, Beringen, Bocholt, Bree, Diepenbeek, Hasselt, Heusden-Zolder, Houthalen, Kinrooi, Kortessem, Leopoldsburg, Tessenderlo, Tongeren

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN -----

Deinze, Dendermonde, Gavere, Gent, Hamme, Kaprijke-Lembeke, Maldegem, Melle, Kruibeke, Ronse, Zele

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN -----

Alveringem, Brugge, Diksmuide, Harelbeke, Koksijde-Oostduinkerke, Menen, Middelkerke, Nieuwpoort, Poperinge, Roeselare, Veurne, Wevelgem, Zonnebeke, Zwevegem

Wanneer vanuit Uw gemeente reeds medewerking toegezegd werd, en U een handje wil toesteken: contacteer ons om de namen van de organisaties of instellingen te vernemen.

Wanneer Uw gemeente nog niet in bovenstaande lijst opgenomen werd, stap dan naar Uw gemeente bestuur, heemkundige kring, plaatselijk museum of toeristische dienst, en vraag waarom zij niet meedoen. Eventueel kunt U met een aantal vrienden zelf het initiatief nemen.

Informatie 's avonds : 056/359102

1990-91 : CAMPAGNE INDUSTRIEEL ERFGOED VLAANDEREN

Medewerkers en plaatselijke komitees gezocht

Wij zoeken contact met personen die, in alle Vlaamse regio's, actief willen meewerken aan het opzetten van deze programma's.

Neem even contact op met het **VVIA**, postbus 30, 9000 Gent-12, telef. 056/359102 of 056/779624. Wij houden U dan op de hoogte van alle besprekingen en van de bijeenkomsten die aan dit thema gewijd worden.

MAAK UW INDUSTRIEEL VERLEDEN BEKEND

Reeds heel wat fiches zijn binnegelopen op het sekretariaat. Doch al te dikwijls krijgen we nog de reeds gekende monumenten binnen. Vandaar dat we het over andere boeg gaan goeien. **We gaan thematisch werken en rekenen op al onze leden.** Vroeger had zowat iedere gemeente zijn brouwerij en sommigen zelfs meerdere brouwerijen. Mocht ieder lid nu eens de resterende gebouwen die betrekking hebben op vroegere of bestaande brouwerijen in zijn omgeving aan ons signaleren op een inventarisatiefiche, dan hebben we meteen heel Vlaanderen bestreken. De fiches zijn verkrijgbaar op het sekretariaat en U bent toch ook overtuigd van het belang van die inventaris.

U HEBT TOCH OOK EEN KWARTIERTJE EN EN POSTZEGEL VOOR ONS OVER?

VVIA SEKRETARIAAT

Briefwisseling met ons sekretariaat voert U nog altijd via :
Postbus 30 (Postkantoor Maria Hendrikaplein)
9000 Gent-12 (de "12" niet vergeten !!!)

Een postzegel voor antwoord wordt steeds op prijs gesteld.

WAT IS EN WAT DOET DE VVIA ?

Vele leden vragen informatie over de opties van de **VVIA**, de wijze waarop onze vereniging werkt, enz...

Er is nu een beknopte tekst beschikbaar over het wat en het hoe van de **VVIA**. Deze kan gratis bij ons sekretariaat aangevraagd worden, maar graag een postzegel voor antwoord bijvoegen.

ALGEMENE VERGADERING

De algemene vergadering van de VVIA werd op 27 januari j.l. gehouden in de gerenoveerde Dijlemolens in Leuven. Uit de beslissingen vermelden wij o.m. dat het dagelijks bestuur voor 1990 samengesteld werd uit P. De Groote, A. Linters en L. Wante, maar dat dit maar een overgangsfase is naar een structuur waarbinnen in een ruime beheerraad (9 personen) en een raad van actieve leden (een dertigtal personen) de mandaten zullen toegekend worden op basis van het leden-aantal per provincie.

De algemene vergadering evalueerde ook uitgebreid de werking van TICCIH-Belgium, en duidde als vertegenwoordigers van de VVIA Luk Wante en Jos De Gelas aan; A. Linters zal verder Vlaanderen vertegenwoordigen als 'onafhankelijke' binnen deze koepelstructuur. Gezien de financiële problemen binnen TICCIH-Belgium besliste de algemene vergadering eveneens een lening van 100.000 frank aan TICCIH-Belgium toe te staan, en ging men eveneens akkoord met het voorstel om op kosten van de VVIA in te staan voor de publikatie van de National Reports van het ICCIH-kongres.

Tenslotte keurde de algemene vergadering een overeenkomst met de stad Ronse goed, waardoor de VVIA tot einde 1999 over de huidige lokalen kan beschikken (vanaf 1991 mits betaling van 50000 frank per jaar). Eveneens werd beslist dat de VVIA in principe erfpachten kan afsluiten, indien zulks leidt tot het bewaren van belangrijke industriële panden. En tenslotte werd een protestmotie goedgekeurd inzake de slooping van het Koninklijk Stapelhuis in Antwerpen.

Geïnteresseerde leden die een verslag van de algemene vergadering willen ontvangen, kunnen zulks bij het sekretariaat aanvragen. Graag postzegels voor antwoord bijvoegen.

EEN BRIEF VOOR EEN MONUMENT

Ter gelegenheid van onze actie tot behoud van het Limburgse mijnpatrimonium onderwonden wij welke kracht een brief kan hebben, en welke kracht een lawine van brieven heeft. De tientallen brieven uit binnen- en buitenland die bij de gemeentebesturen, de provinciegouverneur en de Vlaamse ministers arriveerden, hadden een belangrijke invloed.

Maar, wat vonden wij eigenlijk uit. 'Amnesty International' bewijst reeds jaren wat met pen en papier mogelijk is!

Vandaar dat wij onze leden adviseren om bij de bevoegde overheden schriftelijk hun stem te laten horen.

Problemen die ter tafel liggen zijn :

nog altijd het Limburgse mijnpatrimonium: dit mag niet uit de aandacht verdwijnen, en wanneer U vroeger reeds schreef vragen wij U nu opnieuw een brief te zenden aan de gemeentebesturen van Genk en Eisden (op de eerste plaats), maar ook aan deze van Houthalen, Heusden-Zolder en Beringen, waarin U op behoud aandringt. Een herinnering aan het adres van de provinciegouverneur en aan de Vlaamse Gemeenschap is ook een aanrader.

* de groepen die zich inzetten voor het behoud van het Koninklijk Stapelhuis te Antwerpen vragen iedereen om hun verontwaardiging over de slooping, en over de wijze waarop dit gebeurde, toe te zenden aan de heer Bob Cools, Burgemeester van Antwerpen, Grote Markt 1, 2000 Antwerpen. Ook wordt gevraagd aan Minister Waltniel te laten weten dat U het betreurt dat hij nooit een bescherming van het kompleks betekende, ondanks het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen

* in Kortrijk wordt de unieke pannenkokerij van de Pottelberg (die reeds een begrip is in binnen- en buitenland) met slooping bedreigd, inclusief de twee stoommachines die zich er in bevinden. Schrijf een brief aan de burgemeester van Kortrijk, aan de Gouverneur (als voorzitter van de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen) en aan Gemeenschapsminister Waltniel.

* In Baasrode (Dendermonde) wordt het binnenscheepvaartmuseum, samen met de unieke scheepswerven die er vlak achter liggen, bedreigd door rechttrekking en verbreding van de provinciale baan (op vraag van de stad Dendermonde) en door dijkwerken. Een unieke site dreigt verloren te gaan. Kruipt in de pen: schrijf een brief aan de Stad Dendermonde, aan de gouverneur van Oost-Vlaanderen (Prof. Balthazar, die vroeger trouwens voorzitter was van de Werkgroep Industriële Archeologie van de Rijksuniversiteit) en vraag bescherming van de site aan bij Gemeenschapsminister Waltniel.

* In Gent worden de belangrijke textielbedrijven 'de Hemptinne' en 'Texas' (het vroegere bedrijf van Voortman) bedreigd, het eerste door een smakeloze verbouwing waardoor o.m. de dominante gevels aan de Opgeëistelaan verloren gaan, het tweede door volledige slooping. Voor beide bedrijven werd een decennium geleden reeds op bescherming aangedrongen, doch tevergeefs.

Doe dus ook een briefje aan het stadsbestuur van Gent, aan de Gouverneur van Oost-Vlaanderen, en aan gemeenschapsminister Waltniel.

* Uiteraard kunt U ook dergelijke brieven schrijven voor een molen of en ander industrieel monument, dat in uw buurt staat te verkommeren.

Wij geven U de nuttige adressen .

De Gouverneurs van onze provincies vindt U :

- Antwerpen: Koningin Elisabethlei 22-24, 2018 Antwerpen
- Brabant: Eikstraat 22, 1000 Brussel
- Limburg: Lombaardstraat 25, 3500 Hasselt
- Oost-Vlaanderen: Gouvernemenstraat 1, 9000 Gent
- West-Vlaanderen: Burg 4, 8000 Brugge

Gemeenschapsminister Waltniel, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, huist aan de Jozef II-straat 30 te 1040 Brussel.

FILM: "ERVEN MET EERBIED"

In opdracht van de Dienst Didactische Films en Audio-Visuele Media van het Ministerie van Onderwijs werd een tweetal jaren geleden een prachtige film gemaakt over het industrieel erfgoed van Vlaanderen: 'Erven met Eerbied'. De realisatie berustte bij Roland Verhavert, het scenario is van de hand van Wim Officiers, terwijl inhoudelijke begeleiding verzekerd werd door diverse gespecialiseerde organisatie w.o. de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie.

De film duurt 25 minuten en biedt o.m. beelden van de zinknijverheid in de Kempen, de vlasverwerking in het Kortrijkse, de steenbakkerijen van de Rupelstreek, de mijn van Winterslag (die toen nog volop in productie was), wind- en watermolens, stoommachines, stations en waterwegen, jeneverstokerijen en brouwerijen, de woonvoorwaarden van onze voorouders, enz... Het is een prachtig fresco dat zeker stof tot discussie kan vormen, of dat aanleiding kan zijn voor één of ander projectwerk of een stadsexploratie in eigen regio. Het inschakelen van de industriële archeologie in de onderwijs kan trouwens uitstekend aansluiten bij de grote 'Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen' die vanaf juli 1990 tot en met Flanders' technology 1991 in alle regio's zal lopen.

De film wordt aan scholen en kulturele verenigingen gratis uitgeleend, zowel op video (alle systemen) als in originele 16mm- versie. Informatie en ontleeningsaanvragen bij de Dienst Audiovisuele Media, Handelskaai 7, 1000 Brussel, tel. 02/2174190.

EUROPEAN MUSEUM OF THE YEAR AWARD

Jaarlijks worden de Europese museumprizen uitgereikt aan musea die zich onderscheiden door hun originele aanpak, de wijze waarop zij een belangrijk patri-monium valoriseren, of de algemene beleidsvisies die zij huldigen. In 1989 ging

o.m. een nominatie naar het Museactron in Maaseik en het Museum voor Hedendaagse Kunst (MuHKA) in Antwerpen.

De kandidaturen voor 1991 moeten vóór 31 maart ingediend worden.

Er zijn twee categorieën, nl.

- bestaande musea die een belangrijke inspanning deden voor hun modernisering, uitbreiding, reorganisatie of die een nieuwe interpretatie brengen van hun kollektie in de periode 1 januari 1989-31 maart 1990;

- nieuwe musea, die geopend werden tussen 1 januari 1989 en 31 maart 1990

De formulieren waarmee men zijn kandidatuur kan stellen zijn verkrijgbaar via de VVIA.

Antwerpse „Entrepot” wordt toch afgebroken

ANTWERPEN — Gisteravond besliste de gemeenteraad van Antwerpen dat de Koninklijke Stapelhuizen onder de slopershamer mogen gaan. Er zijn al sinds 1987 plannen om op de plaats waar nu nog „den Entrepot” staat, een groot administratief en maritiem centrum neer te planten. Daartoe is een wijziging van het bijzonder plan van aanleg nodig en daarover werd gisteravond in de gemeenteraad gedebatteerd. De beslissing werd genomen met 46 stemmen voor, vijf tegen en één onthouding.

De Entrepot-zaak zorgde voor nogal wat beroering in het Antwerpse, waar de Stapelhuizen die in 1830 werden ingewijd als „historisch waardevol erfgoed” worden beschouwd. Tegen de wijziging van het BPVA werden bezwaarschriften ingediend door onder meer de Bond Beter Leefmilieu en de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie. Studenten van de Antwerpse academie hielden twee protestbetogingen tegen de verwachte afbraak. Uit een enquête door Dimarso/Gallup vrijdag en maandag uitgevoerd bij vijfhonderd Antwerpenaren van vijftien jaar en ouder, blijkt dat 48 procent van de stadsbevolking tegen de afbraak is. 23 procent gaat wel akkoord met de afbraak, 15 procent staat neutraal en 14 procent heeft geen mening.

BINNENLAND

TEMSE: Afbraak weverij W. Wilford

De sinds 1977 op non-actief gestelde textielfabriek Wilford werd eind augustus afgebroken in het kader van een dorpskernherwaardering. De weverij werd gesticht in 1835, door de uitgeweken William Wilford, en was toen gespecialiseerd in de vervaardiging van zeildoek. Het was dezelfde W. Wilford die vooral bekendheid verwierf door in 1857 een stoomvaartmaatschappij op te richten met een regelmatige verbinding tussen Temse en Antwerpen, en soms tot in Denermonde.

De afbraak betekent evenwel niet dat de weverij Wilford geen sporen zal nalaten in Temse, want er werd een uitgebreide fotoreportage van de gebouwen gemaakt voor het gemeentemuseum, terwijl de gemeentelijke archiefdienst bezig is met een historische studie over de weverij en haar sociaal-ekonomische betekenis voor Temse.

(HVR)

SCHEPDAAL: Ook dit is Belgisch

Het Trammuseum dreigt op zijn beurt het slachtoffer te worden van typisch Belgische toestanden. Door de regionalisering van de Nationale Maatschappij voor Buurtspoorwegen moet de kollektie gesplitst worden onder Vlaanderen en Wallonië. Het Waalse gedeelte zou naar Luik gaan. Het Vlaamse gedeelte dreigt helemaal opgesplitst te worden over Bokrijk, Antwerpen en de Kust. Hoe een klein land groot is in domme dingen.

KONINGSHOOIKT: nog een brouwerij die verdwijnt

Door een herinrichting van het Koningsplein moet de vroegere brouwerij aan de Mechelbaan gesloopt worden. Deze brouwerij was, zoals dat vroeger de gewoonte was, zowel mouterij als brouwerij. Ze funktioneerde tot de Tweede Wereldoorlog en er werd vooral donker tafelbier gebrouwen.

VERENIGING VAN BELGISCHE PAPIERHISTORICI

Deze vereniging geeft een driemaandelijks tijdschrift uit dat zich richt tot alle personen die belangstelling hebben voor de Belgische papiergeschiedenis in al zijn aspecten. Een jaarabonnement kost 200 fr te storten op 068-2059637-63 van W. Kaefer, rue des Arsilliers 16/4, 4890 Malmedy met vermelding BPH

BUITENLAND

Groot-Brittannië

* Yorkshire Mining Museum geopend

Einde april ging het dit museum officieel open, als symbool voor de belangrijke vroegere steenkoolnijverheid en als symbool voor het heden en de toekomst. Het museum moet ook één van de belangrijkste toeristische attracties van de streek worden.

Het museum bevindt zich in de oude Caphouse steenkoolmijn. Deze ging uit productie in 1985. Onmiddellijk werd met de omvorming tot museum gestart. Bezoekers dalen er zo'n 150 meter onder de grond af in een schacht die reeds op kaarten uit 1791 vermeld staat. Zowel boven- als onder de grond werd een museumopstelling gerealiseerd.

Aan de officiële opening ging een intensieve 'inrij-periode' van tien maanden vooraf: tijdens deze periode bezochten reeds meer dan 60.000 bezoekers het museum. Geen wonder dat het museum reeds (ex aequo) de eerste prijs toegewezen kreeg in de 'Tourism Marketing Award' van de British Tourist Authority (BTA).

* Riviermuseum geopend in Ironbridge

Einde mei werd het 'Riviermuseum', de nieuwste realisatie, in Ironbridge geopend door de Prince of Wales. Het museum is gevestigd in een oud pakhuis naast de Severn. Dit werd gebouwd door de Coalbrookdale Company om hun ijzeren producten voor transport op te slaan. Vanaf 1978 deed het dienst als 'visitor center'.

Het nieuwe museum toont hoe de mens en het water mekaar beïnvloed hebben van in de vroegste tijden tot vandaag. Het toont ook de rol van het water in de gezondheid, hygiëne, en in historische en actuele milieu-aspekten.

TWEEDE DENKDAG:

HET BEHOUD IN SITU VAN TECHNISCHE INSTALLATIES

ZWEVEGEM, 24 maart,

zie pagina 23

TICCIH

wordt lid

'TICCIH' staat voor 'The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage', de internationale vereniging voor industriële archeologie die in 1978 in Zweden opgericht werd. Bij de oprichting was de toen nog piepjonge VVIA betrokken, en gedurende jaren speelde onze vereniging (zowel in eigen land als daarbuiten) een belangrijke rol. Op dit ogenblik bezit TICCIH nationale komitees of nationale korrespondenten in meer dan dertig landen in alle continenten.

Lidmaatschap van TICCIH was vroeger een moeilijke aangelegenheid, gezien men enkel kon aansluiten tijdens de internationale kongressen, of door storting op een internationale bankrekening in Duitsland (met alle transfert- en bankkosten vandien).

Door de vergadering van nationale afgevaardigden van TICCIH werd onlangs beslist dat toetreden tot TICCIH enkel nog mogelijk is via nationale komitees, volgens de bepalingen die door deze vastgesteld worden. De nationale komitees dragen een deel van hun inkomsten af aan het internationaal comité.

In België werd in 1984, op initiatief van de VVIA een nationaal comité (TICCIH-Belgium vzw) opgericht, met een dubbele functie :

- 1- de vertegenwoordiging van de Belgische leden van TICCIH ;
- 2- een kontaktorgaan te vormen tussen de VVIA en onze Waalse collegae van de PIWB .

Als gevolg daarvan is de algemene vergadering van TICCIH samengesteld als volgt - 1/3 van de mandaten (op te nemen uit de betalende TICCIH-leden) wordt aangewezen door de VVIA;

- 1/3 van de mandaten wordt op eenzelfde wijze aangeduid door de PIWB;
- 1/3 van de mandaten wordt aangewezen door de betalende leden van TICCIH-Belgium.

Zoals veel in België verloopt niet alles altijd even vlot, maar met het dient TICCIH-Belgium in 1990 een belangrijke verantwoordelijkheid te nemen. Vanuit de VVIA wordt een degelijke Vlaamse vertegenwoordiging binnen TICCIH-Belgium verdedigd. Dit kan uiteraard maar wanneer een aantal Vlamingen bereid zijn zich binnen TICCIH te engageren, en er samen met de VVIA te werken aan voorliggende projecten.

Daarom adviseren wij onze leden om ook als lid toe te treden tot TICCIH-Belgium.

Door betaling van het lidmaatschap van TICCIH-Belgium levert U trouwens een (bescheiden) bijdrage aan de organisatie en financiering van het internationaal kongres voor industriële archeologie, dat in september e.k. in België plaats vindt.

Het individueel lidmaatschap van TICCIH-belgium bedraagt thans 750 frank, te storten op bankrekening 122-6202888-86, met vermelding 'lidgeld TICCIH'.

ICCIH'90

Om de drie jaar vindt er ergens in de wereld een plenum-kongres voor de studie en het behoud van het industrieel erfgoed plaats, de z.g. 'ICCIH'-kongressen ('International Conference for the Conservation of the Industrial Heritage'). Dit gebeurde achtereenvolgens reeds in Ironbridge (1973), Bochum (1975), Stockholm en Grangärde (1978), Lyon en Grenoble (1981), Boston en Lowell (1984), Wenen en Eisenerz (1987). Van 3 tot 8 september 1990 zal het zevende ICCIH-kongres in Brussel plaats vinden, onder het thema "Techniek, organisatie van het arbeidsproces en de vorming van het industrieel landschap".

Het kongres zal vijf onderzoeksthema's aansnijden, nl. :

- 1.- De energieproductie in samenhang met de grondstofwinning;
- 2.- Transport en kommunikatie (w.o. kanalen, spoorwegen, landwegen, luchtvaart,...);
- 3.- Nijverheden met agrarische basis (w.o. tabaksnijverheid, stokerijen en brouwerijen, suiker raffinaderijen en maalderijen, enz...);
- 4.- Voorbeelden van een interdisciplinaire aanpak van het onderzoek en toepassingen daarvan op de behandeling van welomschreven sites;
- 5.- Ecomusea en nieuwe museologische benaderingswijzen van de industrialisatie

Op 5 en 6 september zullen de kongresdeelnemers de verschillende regio's van België bezoeken. In Wallonië gaan bussen naar de provincies Luik en Henegouwen, de VVIA opteerde om in elke provincie een rondrit te organiseren: in de provincies Antwerpen, Limburg, Oost- en West-Vlaanderen worden de routes (die voor een gedeelte met de pilotregio's van onze 'Campagne Industrieel erfgoed' samenvallen) thans door regionale werkgroepen voorbereid. De provincie rabant zal vanuit Brussel bestreken worden.

Meer informatie over en inschrijvingsformulieren voor dit kongres (kostprijs ca. 10000 frank) zijn beschikbaar via de VVIA. Graag postzegel voor antwoord bijvoegen

INDUSTRIELE MONUMENTEN IN VLAANDEREN

Hierbij vind je de derde aflevering van onze lijst van beschermde monumenten. Het kan altijd interessant zijn om even te gaan kijken hoe ze erbij staan. Wanneer je vaststelt dat de toestand te wensen overlaat, dan kan je ons latijd verwittigen (05/359102 of 056/779624) ofwel rechtstreeks de Minister van Ruimtelijke Ordening, de heer Waltniel aanschrijven op het adres Jozef II-straat 30, 1040 Brussel.

M = Monument

L = landschap

S = stadsgezicht

D = dorpsgezicht

R = roerend erfgoed

IEPER-ELVERDINGE:

- Stenen molenromp, interieur en inboedel (drie koppels stenen in serie, overbrenging d.m.v. as uit de machinekamer, koppeling met kamwielen, twee steenkuipen, twee schuddebakken en trechters, lichtsysteem, haverpletter en overbrenging, elevator, builmolen, cylindermolen, één centraal en één excentrisch luiwerk, weegschaal, twee kruiwagens, dieselmotor Leon Claeys Zedelgem type L 25 pk, L, 27.05.1975 en M, 22.02.1980

IEPER-VLAMERTINGE:

- Poperingseweg 322: hopmagazijn met de aanwezige installatie (gietijzeren handpers 'Ch. Nolet Gand', houten pers voor het persen van hopstalen, een houten handpers op zolder 1 en zolder 2, vier asten, één gietijzeren hijstoestel, M, 16.01.1987

IZEGEM:

- tandem compound-stoommachine in de elektrische centrale, M, 21.02.1978

JABBEKE:

- Oostendsesteenweg: stenen windmolen, M, 04.04.1944

JABBEKE-SNELLEGEM:

- 'Boerenmolen' (stenen windmolen) met inbegrip van gasmotor, M, 25.05.1981

JABBEKE-STALHILLE:

- Dijkweg 53: rosmolen, M, 03.02.1983

KAPRIJKE-LEMBEKE:

- Windgatstraat: 'Westermolen' (houten windmolen), M, 05.01.1973

KASTERLEE:

- Terlo: 'Beermolen' (stenen windmolen), M, 18.10.1943

- Steenweg naar Geel: 'Keeses Molen' (houten windmolen), M, 18.10.1943, overplaatsing naar Kasterlee (deelgemeente), KB 27.09.1954

KASTERLEE-TIELEN:

- Landschap gevormd door watermolen met omgeving, L, 13.04.1953

KEERBERGEN:

- 'Heimolen' (houten windmolen) op de Grotenheide, M, 19.04.1955

KINROOI:

- Smeetsstraat: 'Keyersmolen' (stenen windmolen), M, 07.12.1959
- Lemmensmolen, M, 17.02.1981

KINROOI-MOLENBEERSEL:

- Oudekerkstraat: stenen windmolen 'Zorgvliet' of 'Truyen's Molen', M, 07.12.1959

KINROOI-OPHOVEN (GEISTINGEN):

- Stenen windmolen 'De Korenbloem', M, 20.12.1974

KNESSELARE:

- Molenstraat: 'Pietendriesmolen' (houten windmolen), M, 11.09.1968

KNOKKE-HEIST:

- Grave Jansdijk: houten windmolen 'Het Kalf', M, 20.02.1939
- Betonnen vuurtoren van Heist, M, 08.09.1981
- Zeedijk Heist: lichtopstand, M, 12.01.1987

KOEKELARE:

- Hoek De Hoverstraat-Wulfaertdijk: 'Hovaeremolen' of 'Ooievaarsmolen' (stenen windmolen), M, 13.06.1973
- Brouwerijstraat, Brouwershuis en voormalige brouwerij Christiaen, M, resp. 23.10.1981 en 11.09.1985

KOKSIJDE:

- Van Buggenhoutlaan: 'Abdijmolen' (houten windmolen), M, 15.10.1974

KORTEMARK:

- Steenweg naar Handzame: 'Koutermolen' (houten windmolen), M, 14.04.1944

KORTEMARK-ZARREN:

- Zarrenlinde: 'Couchezmolen' (stenen windmolen), M, 14.04.1944
- Zarrenlinde, 'Wullepitsmolen' (houten windmolen), M, 13.06.1973

KORTEMARK-WERKEN:

- Vladslostraat: 'Molen Vanden Berghe' (houten windmolen), M, 14.04.1944

KORTRIJK-AALBEKE:

- Lowingenstraat: 'Hoogmolen' of 'Missiaenmolen' (houten windmolen), M, 04.04.1944

KORTRIJK-HEULE:

- Hogedreef: 'Preetjesmolen' (houten vlaswingelmolen met strooien dak), M, 14.04.1944

KORTRIJK-MARKE:

- Molenweg 3: 'Rodenbergmolen' (oude olie- en graanmolen met inboedel), M, 03.02.1983

KRUIBEKE-BAZEL:

- Ijzeren hangbrug over de parkvijver van het kasteel Wisselerke, M, 03.07.1981

KRUIBEKE-RUPELMONDE:

- Nederstraat: watermolen en molenaarshuis, M, 30.07.1982

KRUISSHOUTEM:

- Westmolen (houten windmolen), M, 14.04.1944; overgeplaatst vanuit De Haan naar Zuienkerke, KB 11.01.1963; vanuit Zuienkerke naar Kruishoutem, BE 15.12.1982)

KUURNE:

- 'Stokerijmolen' (houten windmolen), M, 22.12.1943

LANAKEN-REKEM:

- St. Pieter 20: likeurstokerij F. Senden-Devel (bedrijfsgebouw en inboedel), M, 02.03.1983

LANGEMARK-POELKAPELLE:

- 'Steenakker molen' (houten windmolen), M, 29.05.1964

LANGEMARK-POELKAPELLE (BIKSCHOTE):

- Pilkemstraat: 'Blauwe Molen' (houten windmolen), M, 20.09.1958

LEDE-OORDEGEM:

- 'Fauconniersmolen' of 'Molen van de Waepenaar' (stenen windmolen), M, 02.07.1948

LEDE-IMPE:

- watermolen met woning en stallingen, M, 18.10.1973
- 'Tukmolen' (houten windmolen) op de Papegemkouter, M, 18.06.1979

LEDEGEM - ST-ELLOIS-WINKEL:

- 'Molen van het Lindeke', M, 08.07.1970

LEUVEN:

- voormalige brouwerij van de voormalige abdij van Vierbeek, M, 04.08.1982

LEUVEN-HERENT:

- Remylaan 2: Remy-silo, M, 16.01.1987

LIER:

- Werf 7, pakhuis 'De Tiber', M, 01.03.1978
- Rechtestraat 17, Smidse Declerck, S, 01.03.1978
- Felix Timmermansplein 7: graanopslagplaats 'De Fortuin', M, 19.08.1980

LILLE-GIERLE:

- Jeneverstokerij, M, 29.12.1978
- Stenen windmolen, M, 06.11.1981

LOKEREN:

- Molen van de Heirbrug, M, 11.09.1979

LONDERZEEL-MALDEREN:

- 'Heidemolen' (houten windmolen), M, 27.09.1943
- 'Koevoordmolen' met onmiddellijke omgeving, D, 24.12.1980

LONDERZEEL-STEENHUFFEL:

- 'Marselaersmolen', meer bepaald de watermolen, de keermuren, alle roerend werk en de molenaarswoning, M, 03.02.1983

LO-POLLINKHOVE:

- 'Molen van Markey' (houten windmolen) staande bij de Lobrug, M, 01.04.1949
- Lindestraat: 'Margrietmolen' of 'St.-Machoutmolen' (stenen windmolen), M, 20.09.1958

LOVENDEGEM-VINDERHHOUTE:

- 'Van Vlaanderensmolen' (stenen windmolen), M, 30.04.1943

MAARKEDAL-NUKERKE:

- 'Molen ter Hengst' (stenen windmolen), M, 30.12.1960

MAARKEDAL-SCHORISSE:

- Watermolen, M, 10.08.1976

MAASEIK-NEEROETEREN:

- Plattenhofweg 20: watermolen 'Kluyskensmolen' (met sluiswerk, waterrad, alle roerend werk met inbegrip van de sleezaag en alle toebehoren en de behuizing), M, 25.07.1986

- Langerenstraat 28: Langerenmolen (watermolen), met houten sluiswerk, houten maalgoot, houten waterrad, houten as, houten konstruktie waarop de as rust, roerend werk (3 raderen en staande as) in de moien, M, 21.01.1987

- Langerenstraat 18: Neermolen (watermolen met 18de eeuwse kern, met inbegrip van waterturbine, sluiswerk, 19de eeuws roerend werk w.o. twee koppels maalstenen en één galg), M, 02.06.1988

MAASEIK-OPOETEREN:

- Dorpermolen; M, 08.09.1981

MAASMECHELEN-BOORSEM:

- Stenen windmolen 'Stormvogel', M, 29.05.1964

MAASMECHELEN-LEUT

- Houten windmolen 'Nieuw Leven', M, 31.12.1945

MACHELEN-DIEGEM:

- 'Duivelmolen' (watermolen), M, 04.11.1976

MALLE-WESTMALLE:

- Stenen windmolen, M, 13.03.1979

MECHELEN:

- Raghenoplein: volmolen, M, 13.12.1977; onderbouw en kaaimuren, M, 22.06.1984

- Korenmarkt 6: werkplaats en installatie van de voormalige torenuurwerkmakerij Michiels, M, 02.05.1985

MEERHOUT:

- 'Prinskensmolen' (houten windmolen), M, 12.08.1969

- Lindestraat 55: 'Molen Zittaert' (houten standaardwindmolen), M, 20.05.1981

MENEN:

- Stenen windmolen 'De Goede Hoop', M, 14.04.1944

MEULEBEKE:

- 'Bosterhoutmolen' (houten windmolen), M, 14.04.1944

- 'Herentmolen' (houten windmolen), M, 14.04.1944

MOL:

- Ezaart: 'Piepmolen' (stenen windmolen), M, 23.06.1960

MORTSEL:

- Metsijslei: brouwerij, D, 11.04.1984

NEERPELT-St.-HUIBRECHTS-LILLE:

- Stenen windmolen, M, 28.01.1980

NEVELE:

- Cichoreibranderij Buysse-Loveling, M, 22.09.1981

NINOVE-APPELTERRE-EICHEM:

- 'Wildermolen' (houten windmolen), M, 04.05.1973

NINOVE-DENDERWINDEKE:

- Heirebaan 24: windmolen, M, 12.06.1986

NINOVE-MEERBEKE:

- Stenebrug 71: 'Fonteinjesmolen' (watermolen), M, 13.10.1986

NINOVE-POLLARE:

- IJzeren voetgangersbrug over de Dender, M, 16.07.1987

OOSTENDE:

- Mercatorlaan 3: watertoren, M, 04.11.1977

- de 'de Smet de Naeyerbruggen', met inbegrip van de aansluitende draaibrug aan de sluis Demey, M, 22.09.1981

- de volledig bewaarde en werkvaardige halfportaalkraan n 2, geplaatst vóór het Koninklijk Stapelhuis, op de westkaai van het Vlotdok, M, 22.09.1981

- het Koninklijk Stapelhuis (gevels en bedakingen), M, 22.09.1981

- het douanegebouw op de Oostkaai van het Vlotdok, M, 22.09.1981

- station Oostende-Kaai (voorgevel en volumes gevormd door de twee torenlichamen en de middenhall), M, 28.07.1983

OOSTERZELE:

- Geraardsbergsesteenweg: 'Vinkemolen' (houten windmolen), M, 24.01.1944

OOSTERZELE-BALEGEM:

- Molenstraat: 'Molen ten Berg' of 'Grote Kucher' (stenen windmolen), M, 19.03.1975

- 'Vissermolen' of 'Scheldewindekemolen' (houten windmolen), M, 08.05.1978

- 'De Klepmolen' (stenen windmolen, interieur en exterieur, met inbegrip van de haverpletter), M, 27.09.1979

OOSTERZELE-LANDSKOUTER:

- Geraardsbergsesteenweg: Stokerij 'Betsberg', met inbegrip van de technische installatie van de stokerij, waaronder een stoomketel en twee stoommachines, het woonhuis en de hoeve, M, 23.10.1981

OUDENAARDE-MATER:

- 'Oude Molien' (houten windmolen), M, 28.03.1956

OUDENAARDE-MULLEM:

- 'Bekemolen' (stenen windmolen), M, 23.06.1960

OUD-HEVERLEE:

- voormalige watermolen met onmiddellijke omgeving, D, 26.02.1980

OUDENBURG-ROKSEM:

- 'Witte Molen' (stenen windmolen), M, 04.04.1944

OVERIJSE:

- Begijnhof 13: 'Vuurmolen' (Meunerie Stevens & Decoster), M, 16.10.1980

LICENTIAATSVERHANDELINGEN

De Belgische Vereniging voor Nieuwste Geschiedenis (p/a L. François, Seminarie Nieuwste Geschiedenis RUG, Blandijnberg 2, 9000 gent) publiceerde andermaal een lijst van licentiaatsverhandelingen, voorgedragen in de afdelingen geschiedenis van onze universiteiten.

Een aantal hiervan kunnen de belangstelling van industrieel- archeologen opwekken. Wij vermelden ze hierbij (na de titel wordt de universiteit waar zij voorgedragen werden vermeld):

BALLEKENS, Dirk: 'De Belgische Cichorei 1770-heden' (RUG)

BELMANS, Christel: 'Sociaal-ekonomische geschiedenis van Olen, 1789-1830' (KUL)

DE WIT, Goele: 'Opkomst en verdere evolutie van de film te Gent, 1895-1914' (RUG)

JOSSE, Etienne: 'La police des denrées alimentaires à Bruxelles avant 1890' (ULB)

PEQUET, Myriam: 'De houding van de vakbonden tegenover de structuurhervorming van de Kempische steenkoolnijverheid 1940- 1967' (KUL)

PERSYN, Krista: 'Analyse van de filmconsumptie te Gent, 1951- 1960' (RUG)

PIERRARD, Sylvie: 'L'alimentation et les rites de la table dans les manuels de cuisine et d'économie domestique de 1875 à 1914' (UCL)

ROOSE, Lieve: 'Reclamestrategieën van verzorgingsprodukten, 1920- 1925' (RUG)

SEYS, Koenraad: 'Profiel van de motivering van de investeerders in spoorwegen. Casus: Henegouwen, West- en Oost-Vlaanderen' (RUG)

SOETE, Antoon: 'De Belgische metaalnijverheid 1937-1960. Een structuuranalyse' (KUL)

VANDENBROEKE, Kurt: 'Waregem van plattelandsdorp tot regionaal verzorgingscentrum 1440-1989' (RUG)

VANDEPUTTE, Dirk: 'De Noord-Zuid-dialogo van een verbinding. Ontstaan van een grootschalig Brussels urbanistisch projekt 1835- 1872' (VUB)

TWEEDE DENKDAG:

HET BEHOUD IN SITU VAN TECHNISCHE INSTALLATIE

Zwevegem, 24 maart 1996

MEER INFO: zie pag. 23

VERSCHEENEN

150 Jaar Fotografie in Leuven

Ons medelid André Cresens stelde onlangs een boeiende tentoonstelling samen over de geschiedenis van de fotografie in Leuven, en stelde ter gelegenheid daarvan ook een boek van 176 blz. samen. In het midden van dit nummer vindt U een folder van deze publikaties. U kunt ze best rechtstreeks bestellen bij de auteur (Driesstraat 1, 3211 Tiel-Winge, tel. 016/632854) ofwel via de VVIA. Wij geven de bestelling dan wel door. U kunt ook rechtstreeks het verschuldigde bedrag (1495 fr. + 100 fr. verzendingskosten storten op rekening van A. Cresens, 431-0567461-78)

Op de bres voor Industrieel Erfgoed. Federatie Industrieel Erfgoed Nederland 1984-1989. (Haarlem, Fien, 1989, 63 blz)

Onze Nederlandse zustervereniging overkoepelt thans, vijf jaar na haar oprichting, zo'n 25 organisaties die zich richten op de inventarisatie, dokumentatie en behoud van tastbare getuigen van voorbije fasen in de ontwikkeling van bedrijf en techniek. Het is een bont gezelschap van verenigingen, stichtingen en werkgroepen, waarvan het ledenaantal en de structuur vaak erg van mekaar verschillen.

Ter gelegenheid van het eerste lustrum van FIEN, verscheen deze brochure die de werking en de groei van FIEN, evenals al de aangesloten organisaties voorstelt.

Het Centraal Station te Antwerpen. De Opfrissingswerken in de wandelzaal (in M&L, VIII,6, nov.-dec. 1989, pp. 41-49)

Een boeiende bijdrage door G. De Smet, met o.m. alle aspecten van de reinigingsproblematiek. Het tijdschrift M&L wordt uitgegeven door de Afdeling Pers & Voorlichting van het Bestuur Monumenten en Landschappen, Markiesstraat 1, 1000 Brussel. Een jaarabonnement kost 950 fr. voor zes nummers, een los nummer 180 frank.

Het station van Ronse (in: Zuidvlaamse Kultuurkrant, 119, dec. 1989, pp. 16-16). De restauratie en de herkomst van het station van Ronse. In deze bijdrage het bewijs dat het hier het oude station van Brugge betreft (archit. Payen, 1841-1844), dat in 1978-1881 naar Ronse overgebracht werd. De Z.K. is te bereiken in de Hoogstraat 13 te 9600 Ronse, een abonnement kost 350 frank, een los nummer 40 fr.

PUBLIKATIES VERKRIJGBAAR VIA DE VVIA (leden -10%)

* **Op de bres voor Industrieel Erfgoed. Federatie Industrieel Erfgoed Nederland 1984-1989.** (Haarlem, Fien, 1989, 63 blz) - 300 frank

* **Een verleden voor de toekomst** - extranummer van 'Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen', gewijd aan de industriële archeologie. - 180 fr.

PAS OP : verzendingskosten niet inbegrepen

zend nog geen geld - wacht op de faktuur

OPROEPEN - ZOEKERTJES

Ingenieur Eugène Claes en aannemer Guillaume Fléchêt

Ons medelid Tony Waegeman (Slangbeekweg 3, 3511 Zonhoven, 011/212551) zoekt gegevens over ingenieur Eugène Claes (1815- 1881), eertijds bewoner van het kasteel van Rullingen (Limburg), die zich associëerde met Guillaume Fléchêt, aannemer van openbare werken. Samen realiseerden ze de 12 sluizen op de Maas tussen Givet en Maastricht, de bruggen over de Maas in Ougrée, Yvoir, Hastière en Visé, de spoorwegbruggen van Namen en Dinant, en de uitdiepingen van de Samber tussen Erquelinnes en Auvélais. Naar vermeld zou hun firma de eerste stoombaggermachine in België ingevoerd hebben: deze werd eerst op de Maas en later ook op de Schelde gebruikt. Eugène Claes tekende ook talrijke plannen voor de aanleg van Belgische spoorwegen. Samen saneerden ze ook 800 ha heide en moerassen in Neeroeteren tot weiland, akkers en tuinen en 45 ha. naaldbos.

Bliknijverheid

Dirk Mortelmans (Lier), die zelf werkt in de bliknijverheid, zoekt gegevens - vooral bibliografie - i.v.m. de geschiedenis van die bedrijfstak. Omdat gegevens over dit thema niet zomaar voor het oprapen liggen, deze oproep. Wanneer U gegevens bezit: zend ze dan aan de VVIA, en wij zullen ze in een volgend nummer van deze nieuwsbrief publiceren.

KALENDER

Tweede denkdag: HET BEHOUD IN SITU VAN (GROTE) TECHNISCHE INSTALLATIES.

In het kader van de 'Campagne Industrieel Erfgoed Vlaanderen 1990-1991' plant de Vlaamse vereniging voor Industriële Archeologie tijdens de komende maanden een reeks studiedagen en bijeenkomsten, waarin verschillende aspecten van het behoud van dat erfgoed verder zullen worden uitgediept.

Op 24 maart a.k. wordt een studiedag georganiseerd rond het behoud in situ van technische installaties. Het gaat hier om relikten die omwille van hun aard en omvang niet naar een traditioneel museum kunnen worden overgebracht. Het bewaren van deze relikten brengt dat ook een reeks eigen problemen mee. Rond deze problemen zullen een aantal rapporten naar voor gebracht worden en kan er tussen de deelnemers van gedachten gewisseld worden. Inmiddels zijn rapporten voorzien over het behoud van watertorens, een papierfabriek in Aalst, een brouwerij in Alveringem, een pompinstallatie in Brugge, een torenuurwerkmakerij in Mechelen, een elektriciteitscentrale in Zwevegem, stoommachines in het Kortrijkse, molens en maalderijen. We verwachten ook nog rapporten over de Limburgse mijnen, stoomtreinen en de watergemalen in Nederland.

Als inleiding wordt een lezing gehouden over de huidige wetgeving met betrekking tot het beschermen van roerend en onroerend erfgoed in Vlaanderen. Tot slot volgt er een lezing door de heer T. PUTNAM over het Engelse Ironbridge, waar men een hele reeks installaties tot een groot openluchtmuseum heeft omgebouwd.

Deze studiedag gaat door in samenwerking met Intercom/Gaselwest op 24 maart vanaf 10 uur in het Energiemuseum van Intercom in de Ferrardstraat te Zwevegem.

Deelname aan de studiedag is gratis voor de leden van de VVIA. Niet-leden kunnen deelnemen na betaling van 400 fr te storten op rekening 001-0691134-85. Hiermee zijn ze ook in regel met hun lidgeld voor 1990 en ontvangen zij ook onze publicaties.

Inschrijvingen en inlichtingen: VVIA, Postbus 30, 9000 GENT 12, tel. 056/779624 of 056/359102. Inschrijvingen moeten binnen zijn ten laatste op 19 maart a.s.

VVL en industriële archeologie

In samenwerking met de VVIA organiseert de Vereniging van Vlaamse Leerkrachten voor zijn leden (en iedereen die in het onderwijs staat) een initiatie in de industriële archeologie. Deze omvat een cursusavond op vrijdag 16 februari om 19 u. in het VVL-huis, Zwijgerstraat 37 in Antwerpen, en een geleide uitstap in de 'Vlasvallei' op 28 april.

Informatie en inschrijven bij VVL op het bovenstaande adres, of telefonisch 03/2376559 of 03/2389020.

Tentoonstellingen

tot 4 maart: 'Pluk de Dag' - een boeiende tentoonstelling over het ontstaan, de vorm en de inhoud van de dagblokkalender in Vlaanderen en Wallonië. Georganiseerd naar aanleiding van het 75-jarig bestaan van 'De Druivelaar' en het eeuwfeest van de Drukkerij Strobbe (Izegem) - in 'Het Toreke', Vrijdagmarkt in Gent.

tot 26 maart: 'Deinze, pionier van de kinderartikelen', in het Museum van Deinze en de Leiestreek, L. Matthyslaan te Deinze (091/860011)

tot 1 april: 'William Henry Fox Talbot. Uitvinder van de Fotografie' - in het Provinciaal museum voor Fotografie te Antwerpen (Waalse Kaai)

Buitenland:

tot 4 maart: 'Die elegante Dame. Mode von 1910 bis 1930' - in het Westfälisches Industriemuseum/ Textilmuseum Bocholt, D.4290 Bocholt (Duitsland)